تکمیلی

جاذبه‌های گردشگری «بندو»

بندو یکی از آن روستاهای خاص کشورمان است؛ روستایی که چهار اثر ثبت شده ملی دارد و می‌تواند به یکی از مناطق مورد توجه گردشگران در جنوب کشورمان تبدیل شود. دهیار روستای بندو در این رابطه می‌گوید: «ما دو آسیاب آبی داریم که قدمت‌شان به دوره ساسانی می‌رسد و هر دو ثبت ملی شدند. یك سد داریم به اسم سد رباط که قدمت این هم به دوره ساسانیان می‌رسد. یك آبگیر قدیمی هم داریم که متعلق به دوره قاجاریه است و باز هم ثبت ملی شده. همه اینها ظرفیت‌های گردشگری روستای ماست که مهجور مانده اما روستای ما دیدنی‌های گردشگری دیگری هم دارد. ما ۴۰ گود یا سیلوی قدیمی در حاشیه روستا داریم که قدمت زیادی دارند و در گذشته برای انبار کردن گندم استفاده می‌شدند که ما در زبان محلی به آنها گوری می‌گوییم. غاری به اسم جنگیه داریم و هشت چشمه که معروف‌ترین‌هایشان چشمه‌های نهیر و عین‌الساده هستند که سعی کردیم این چشمه‌ها را دوباره به مرکز رفت و آمد مردم تبدیل کنیم و در کنارشان وسایل بازی و سکوی اسکان گذاشتیم، لامپ خورشیدی نصب کردیم که شب‌ها روشن باشد. به‌جز این، یکی از جوان‌های خوب روستا به اسم خالد محمدی هم هر هفته بقیه را جمع می‌کند و با بازسازی فضای حاشیه این چشمه‌ها، آنها را برای تجمع دوباره مردم و جذب گردشگر آماده می‌کند و تا الان صد نخل کنار این چشمه‌ها کاشته و چند اتاق بومگردی احداث شده است.»

دوتا زمین چمن هم راه‌اندازی کردیم؛ یکی چمن فوتسال و یکی هم زمین چمن بانوان که کنار مدرسه است و صبح‌ها بچه‌های ابتدایی را پوشش می‌دهد و عصر و شب‌ها هم برای بانوان است که وسایل ورزشی هم کنارش گذاشتیم.

موزه‌ها، فردا میزبان جانبازان و معلولان می‌شوند

فردا روز ملی پارالمپیك است؛ روزی برای جانبازان و معلولان. ظاهرا وزارتخانه میراث فرهنگی و گردشگری هم این قشر را فراموش نکرده و دست‌کم بازدید از موزه‌ها و اماکن تاریخی تحت پوشش این وزارتخانه را برایشان رایگان کرده است. خبری که محمدرضا کارگر، مدیرکل موزه‌ها و اموال منقول فرهنگی. تاریخی آن را اعلام کرده و گفته بازدید از این مکان‌ها برای جانبازان و معلولان همراه یك نفر از اعضای خانواده رایگان است./ جام جم دیلی

موزه گلیم در شهر جهانی گلیم‌ها

اگر مثل ما عشقِ گلیم هستید و دلبسته رنگ‌ها و طرح‌های دلربایش، از همین حالا به‌خاطر بسپارید که به‌زودی یك موزه گلیم در سیرجانِ استان کرمان بازگشایی خواهد شد؛ موزه‌ای مملو از گلیم‌هایی در اندازه‌های متفاوت و با طرح‌ها و رنگ‌های طبیعی و جذاب. موزه‌ای که به گفته پویا محمودیان، معاون صنایع‌دستی وزارتخانه با بازگشایی بازارچه صنایع‌دستی همراه خواهد بود. سیرجان چند سال پیش به‌خاطر گلیم «شیریکی پیچ» ثبت جهانی شد. / جام جم دیلی

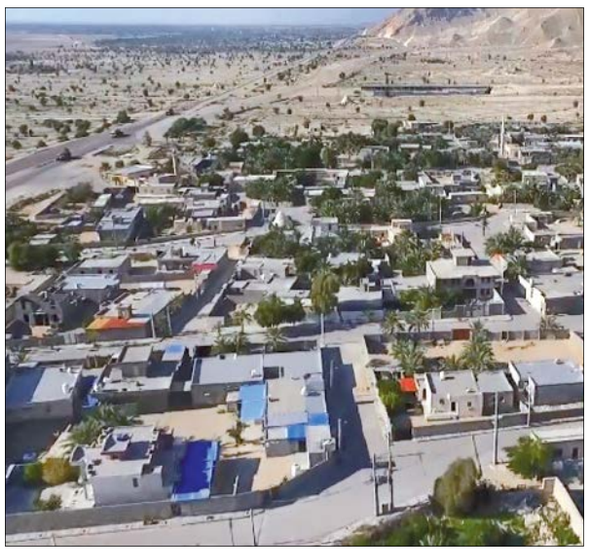

نمایی از آبگیر قدیمی روستای بندو که متعلق به دوره قاجار است

دهیار روستای بندوی عسلویه از اجرای طرح ویژه گردشگری با هدف کسب درآمد پایدار در این روستا می‌گوید

بندوی عسل!

مینا مولایی

ایران

با این‌که خیلی‌ها عسلویه را فقط با گاز و نفت و کار می‌شناسند، با همه آن سازه‌های فلزی بلندی که در چند سال گذشته روی زمین قد کشیده‌اند و چهره‌ای امروزی و متفاوت به این شهرستان داده‌اند، اما برای ما عسلویه فقط به این تصاویر خلاصه نمی‌شود! برای ما عسلویه یعنی مسیر رسیدن به روستای بندو، به آخرین روستای استان بوشهر، منطقه‌ای بکر و زیبا که اسمش را از کلمه بند گرفته که در زبان مردم منطقه که همه عرب هستند، یعنی سد. بندو روستایی متفاوت از دیگر روستاهای منطقه است، روستایی که به‌خاطر فعالیت‌های خاص دهیاری‌اش، چندباری در سطح کشور برگزیده شده و تابستان امسال رتبه سوم جشنواره طرح‌های برگزیده دهیاری‌های کشور را از آن خودش کرده است. پای صحبت‌های خالد سالمی، دهیار ۴۳ ساله این روستا که می‌نشینیم، به این نتیجه می‌رسیم که وجود یك دهیار دغدغه‌مند و پای کار، دهیاری که هدفش توسعه روستاست، برای هر روستایی یك غنیمت است؛ غنیمتی که از سال ۸۵ نصیب اهالی این روستا شده و سالمی با طرح و برنامه‌های ویژه‌ای که برای بندو داشته، سعی کرده در حد توانش، این روستا را از بقیه روستاهای منطقه متمایز کند، که بندو فقط به‌عنوان آخرین روستای استان بوشهر شناخته نشود؛ او البته معتقد است این اتفاق‌ها جز با مشارکت و همراهی مردم روستا، اعضای شورا و مسؤولان بخشداری و فرمانداری و استانداری بوشهر امکان‌پذیر نبوده و نیست.

بندو روی نقشه کشورمان، در شهرستان عسلویه قرار گرفته، در بخش چاه مبارك، با ۸۰۰ نفر جمعیت و ۱۷۰ نفر خانوار. ما این را از قول سالمی می‌نویسیم که از ۱۳ سال پیش دهیار روستاست، یکی از آن دهیارهای خاص که مشکلات را می‌بیند اما دست روی دست نمی‌گذارد و برای حل شدنشان به فکر راه چاره و مسیر جایگزین می‌افتد: «قبلا بیشتر اهالی روستای ما دامدار و کشاورز بودند، اما متاسفانه به خاطر این‌که سه معدن بزرگ در اطراف روستای ما توسط صنایع و معادن واگذار شد، فعالیت این معادن و برداشت‌های بی‌رویه از آنها به روستای ما ضربه زد. چون ما تا کوه فقط ۷۰۰ متر فاصله داریم و برداشت‌های بی‌رویه باعث شد آبی که از این کوه به سمت زمین‌های کشاورزی روستای ما سرازیر می‌شد به سمت معدن و گودال‌های آن تغییر مسیر بدهد و به همین دلیل زمین‌های زیادی در حاشیه روستای ما خشك شد و کشاورزی از رونق افتاد.»

دهیار روستای بندو همین جا بود که به فکر ایجاد یك درآمد پایدار برای اهالی اش افتاد و طرح دهکده گردشگری روستای بندو که در جشنواره طرح‌های برگزیده دهیاری‌های کل کشور هم منتخب شد، نتیجه این تلاش است: «به خاطر نزدیکی روستای ما به منطقه پارس جنوبی، همیشه کارگران زیادی از روستای ما عبور می‌کردند، از طرف دیگر من می‌دیدم که روستای ما با ساحل فقط ۱۰ دقیقه فاصله دارد و همین جا بود که به فکر راه اندازی یك درآمدزایی پایدار برای مردم روستا افتادم و نتیجه این شد که ما یك دهکده گردشگری به فاصله ۷۰۰ متری روستا در پای کوه به صورت پلکانی احداث کنیم به شکل کاملا سنتی و مطابق با بافت خانه‌های منطقه.»

حالا که ما این گزارش را می‌نویسیم ۷۰ درصد کار ساخت این دهکده گردشگری جلو رفته؛ دهکده‌ای که با همان بودجه اندك دهیاری آجر به اجر ساخته شده ولی نویدبخش روزهایی پررونق و پردرآمد برای روستاست: «این دهکده واقعا در بحث گردشگری و جذب گردشگر می‌تواند موثر باشد مخصوصا به خاطر طبیعت و آثار تاریخی خوبی که ما در اطراف روستا داریم که دقیقا به همین دلیل در سال ۹۷، اسم روستای ما جزو ۲۴ روستای استان بوشهر که هدف گردشگری هستند مطرح شد. در این روستاهای هدف گردشگری سیاست این است که زیرساخت‌های روستا برای جذب توریست توسعه پیدا کند و این اتفاقی است که در روستای ما درحال رخ دادن است، ما در این دهکده گردشگری، یك بازارچه برای فروش صنایع دستی و غذاهای محلی در نظر گرفته‌ایم، ۲۵ اتاق برای اسکان و استراحت و همین طور یك پارك و محوطه بازی و فضای سبز برای تفریح و سرگرمی گردشگران ساخته‌ایم و واقعا چون هدف ما اشتغالزایی است می‌خواهیم چیزی را برای روستا بسازیم که ماندگار باشد و برای نسل‌های بعدی هم بازدهی داشته باشد.»

به‌جز این سالمی برای رونق دوباره دامداری در روستایش هم به فکر راه چاره بود و در نهایت یك ایده خوب را در روستا اجرا کرد: «به‌خاطر از بین رفتن مراتع دامداری هم در روستای ما درحال از بین رفتن بود و به همین دلیل ما آمدیم با همکاری منابع طبیعی ۱۵۰۰ هکتار مرتع برای دامداران روستا ثبت کردیم تا معادن به این قسمت‌ها اجازه ورود نداشته باشند و تخریبی در آنها انجام نشود. در خود روستا هم ۱۵۰۰ متر جا را برای اسکان کل دام‌های روستا در نظر گرفتیم و به این ترتیب، سعی کردیم جلوی از بین رفتن دامداری را در روستایمان بگیریم.»

یك کمربند سبز در حاشیه روستا

این ما اولین بار نیست که نام بندو به خاطر فعالیت دهیارش رسانه‌ای می‌شود و سه سال پیش هم خالد سالمی در جشنواره کشاورزی استان بوشهر به‌عنوان مجری برتر و نمونه مدیریت منابع جنگلی انتخاب شد. ماجرایی که درباره‌اش می‌گوید: «ما به‌خاطر این‌که از پیشروی معادن به سمت روستا جلوگیری کنیم با همکاری منابع طبیعی، یك کمربند سبز دور روستا ساختیم به این شکل که در ابتدا در سال ۹۵ ده هکتار جنگل در حاشیه روستا کاشتیم و در مرحله بعدی در سال ۹۶ هم، ده هکتار دیگر را به این مجموعه اضافه کردیم. قبل از این، فضای سبز روستا کم بود و ما با این کار به سرانه فضای سبز روستا هم اضافه کردیم، برای این جنگلکاری هم از درخت‌های بومی و اصیل منطقه استفاده کردیم، مثل کهور و کنار. این درخت‌ها با مشارکت اهالی کاشته شدند و حتی آبیاری‌شان با مشارکت خود مردم و از چشمه‌ای که مختص اهالی است، انجام می‌شود. به‌جز این با رایزنی‌هایی که انجام شد منابع طبیعی توانست موافقت منطقه ویژه را برای اختصاص اعتبار به کاشت درخت در ۱۳ هکتار دیگر در حاشیه روستا جلب کند و به این ترتیب در مجموع ۳۳ هکتار جنگلکاری انجام شد که بازدهی‌اش برای خودم مردم روستاست و یکی از اتفاقات خوبی است که برای روستای ما افتاده.»

صفای آبادی

هر هفته با یک آبادی دوباره آباد شده

به خاطر نزدیکی روستا به منطقه پارس جنوبی و ساحل، همیشه کارگران زیادی از روستای ما عبور می‌کردند، همین بود که به فکر راه اندازی یك درآمدزایی پایدار و یک دهکده گردشگری افتادیم

ازدواج آسان به سبك بندویی‌ها

بندو را حالا شما هم می‌شناسید، یك روستای خاص در دورترین نقطه استان بوشهر که مردمش با مشارکت در امور مختلف می‌خواهند آینده‌ای خوب برایش رقم بزنند. یکی از سنت‌های خوب اهالی بندو، سنت ازدواج دسته‌جمعی است، موضوعی که دهیار این روستا درباره‌اش می‌گوید: «خوشبختانه این سبك ازدواج الان در شهرستان عسلویه و بیشتر روستاهایش متداول است، به این شکل که چند زوج جمع می‌شوند و با هم یك مراسم ازدواج مشترك برگزار می‌کنند، مهمان‌ها دعوت و پذیرایی می‌شوند و واقعا با کمترین هزینه، مراسم ازدواج برگزار می‌شود. ما برای این مراسم همیشه در خود روستا یك کمیته تشکیل می‌دهیم از خود جوان‌های روستا، افراد داوطلب پای کار می‌آیند و مسؤولیت برنامه‌ها را به‌عهده می‌گیرند. حتی از خیرین و افراد نیکوکار کمك جمع کرده و سعی می‌کنیم با کمترین هزینه این مراسم برگزار شود.»

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۵۰۳

جدول عادی

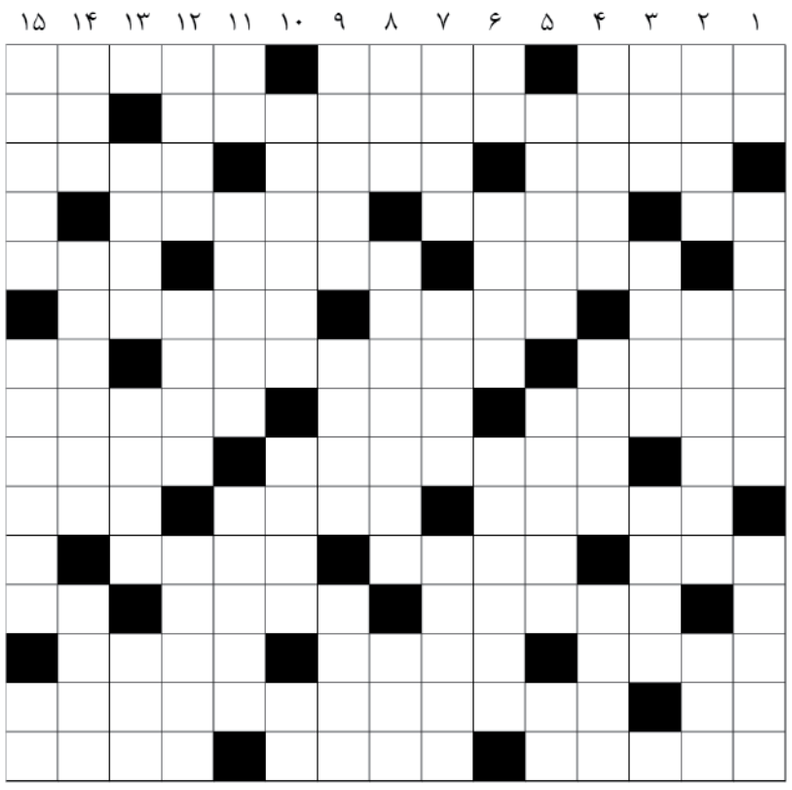

افقی: ۱) نقطه شروع - ارزشمند - نوعی ماهی خوراکی جنوب ۲) بازیگر مرد مجموعه تلویزیونی ستایش تولید شبکه سه سیما- چهره ۳) پارسا - افسار- نوعی ماده معدنی شبیه شیشه ۴) شایعه- چهره‌نما- سر و صدا ۵) همگانی- مفیدترین سرگرمی دنیا- حسد ۶) پخمه- رفیق- ترقی و پیشرفت ۷) سردار- روضه‌خوان- منحنی ۸) برادر- بسیار درخشان- چند بیت ۹) دختر موطلایی کارتونی- مطیع - خودخواهی ۱۰) سرمه- همراه وعده - زیرکی ۱۱) گرسنه نیست- جان‌ها - گفتار ۱۲) شبیه مارمولك- درازگوش- تکرار یك حرف ۱۳) نوعی پارچه براق- درخشان- سبز تیره ۱۴) جای پا- کتابی از خواجه نصیرالدین طوسی در منطق ۱۵) رسوب‌های به جا مانده از جریان آب در بستر رودخانه- لقب پادشاهان روسیه بود- کشور گل‌ها.

عمودی: ۱) بالا آمدن آب دریا- غارت کردن- هال ۲) قسمتی از دست- خطایی در فوتبال- لقمان از بی‌ادبان آموخت ۳- زنگ جرس- جنگ در راه خدا- واحد طول روسی معادل ۱۰۶۷ متر ۴) از آرایه‌های ادبی- از بنادر جنوبی ایران- بت جاهلی ۵) امانت- سرخرگ- یك دور بازی تنیس ۶) یال اسب- شاعر یوش- قهرمان ملی آفریقای جنوبی ۷- چربی شیر- عرض- تیزهوشی ۸) رفیق مشهدی- پزشك یونان باستان- لابیرنت ۹) جهادگر راه خدا- شکلی هندسی- بسیار مرغوب ۱۰) شهری در کردستان- ماده آرایشی مژه‌ها- صد مترمربع ۱۱) صحنه نمایش- خاندان رسول اکرم(ص)- دقیقه‌ها ۱۲) دعای صبح جمعه- خاك - ممزوج ۱۳) همبازی هاردی- صمیمی- صندلی تشریفاتی ۱۴) درخت همیشه سبز- معادل فارسی خلیج- وسط ۱۵) وسیله کمك حرکتی کودکان نوپا- انبوه- آب‌بند.

جدول ویژه

افقی: ۱) کوژ- چاره‌اندیش- دلاور تورانی شاهنامه ۲) کنایه از کم‌رو و محجوب بودن است- شهر خرما ۳) پوشاك سر- مسکوك عهد دیلمیان - زد و خورد ۴) هواپیمای سریع - بشقاب‌پرنده- رودی در صربستان ۵) تیراژ- از لوازم آرایشی صورت- چه‌بسیار ۶) پراکندن- امتلاء معده- راه و روش ۷) جکوزی- مجموعه داستانی نوشته احمد محمود- موی مجعد ۸) سیاره زهره- شمشیر دفاعی ژاپنی- روزانه ۹) ضمیری عربی- پارکومتر- داد و فریاد ۱۰) فاتح سیبری- از واجبات نماز- از حروف یونانی ۱۱) کیفر- میوه تازه به بازار آمده- رمانی نوشته رضا امیرخانی ۱۲- بالاترین درجه دانشگاهی- دم و بازدم- چله کمان ۱۳) واحدی در وزن- آسان- ورزشی رزمی ۱۴) چوب خوشبو- از بالاترین مقام‌های کشوری در دوره صفویه ۱۵) موسیقیدان اتریشی خالق آکسفورد- استارت قدیمی- اشاره به دور.

عمودی: ۱) فلز سرخ- درست و حسابی- دانه تازه شکفته ۲) دستور شروع فیلمبرداری- جغد- کتاب هندو ۳) خطایی در بسکتبال- خشمگین- زعفران ۴) چهارپایان- غلاف شمشیر- بی‌رونق ۵) روی قاب پنجره می‌اندازند - دینداری- حرف جر عربی ۶) نت سوم- پرتو- شیشه ایمنی ۷) راه فرار - صحیح- تصویر چاپ شده ۸) نسبتا خوب- نوعی پلیمر برای ساخت الیاف مصنوعی- سخنان بیمار تب‌دار ۹) طرد کردن- بصیرت- رفت و آمد ۱۰) بلندترین قله یزد- دنیا- خاندان ۱۱) گنده- جامه نازك- شهری در خوزستان ۱۲) میزبان المپیك ۲۰۱۲ - بیهوده- ملموس ۱۳) رهگذر- زیستگاه جانوری اصفهان- نامبارك ۱۴) چغندر پخته- اشتباهات نمازگزار هنگام خواندن نماز- نویسنده رمان نانا ۱۵) به‌درستی که- توکسین- نفس خسته.

حل جدول عادی شماره ۵۵۰۲

حل جدول ویژه شماره ۵۵۰۲

به بهانه روز جهانی عصای سفید

این آرزو محال نیست

شهرزاد باباعلی‌پور

راهنمای گردشگری

حضور افراد کم‌بینا یا نابینا در موزه برای تماشای آثار کمی عجیب به نظر می‌رسد. اولین ارتباط مخاطب با آثار فرهنگی، هنری و میراثی، ارتباط چشمی است. گردشگر یك اثر را می‌بیند و بعد با خواندن درباره آن و شنیدن روایت آن از زبان راهنمای موزه، به اهمیت اثر پی برده و از تماشای آن در موزه لذت می‌برد. به این ترتیب تماشای موزه‌ها برای یك نابینا یا کم بینا باید به اینجا ختم شود که به‌واسطه فناوری تنها شنونده توضیحات جاذبه‌های یك اثر باشد. بدون قضاوت باید به طرح این پرسش پرداخت که ژرفای این‌گونه حضور پیدا کردن در موزه برای یك نابینا یا کم بینا چه اندازه است؟ صادقانه بگوییم به نظر عمقی ندارد. آیا این آرزو باید برای این‌دست از افراد محال باشد؟

موزه لوور در فرانسه ثابت کرده که می‌توان کارهای زیادی را به انجام رساند. سیاست دسترسی به بازدیدکنندگان معلول مدت‌ها در اولویت‌های مهم لوور قرار داشت و سرانجام این موزه مهم دنیا توانست با راه‌اندازی (Touch Gallery) گالری لمسی، فضایی خاص برای مخاطبان نابینا فراهم کند. در این تالار کپی تعدادی از مجسمه‌های قدیمی و جدید موزه لوور قرار داده شده است.

مجسمه‌های کپی دقیقا به اندازه نمونه واقعی ساخته شده و حتی جنس مجسمه (سنگ مرمر، مفرغ، فلز و...) نیز یکی است. افراد نابینا و همراهانشان برای استفاده از این تالار در اولویت قرار دارند. آنها می‌توانند با استفاده از میله راهنمایی که به دیوار تالار نصب شده است، مسیر حرکتشان را تشخیص دهند. همچنین زیر هر اثر هنری یك برجستگی روی میله راهنما وجود دارد. زیر هر مجسمه نیز توضیحات آن به زبان بریل حك شده تا افراد با لمس کردن بتوانند جنس، حجم، ریتم، فرم و جنس مجسمه را به‌خوبی درك کنند. به این ترتیب یکی از مهم‌ترین موزه‌های دنیا توانسته ارائه یك احساس زیباشناختی جدید را برای نابینایان و کم بینایان فراهم کند و فرصت تفسیر از طریق لمس را پیش روی آنها بگذارد.

روز جهانی عصای سفید فرصتی است تا به این مسیر نگاهی انداخت. البته در ایران هم گام‌های برداشته شده است. در موزه ملی ایران کارگاه حسی و لمسی ویژه نابینایان برگزار شده که مولاژهای ساخته شده از آثار (ایران باستان) از دوره‌های مختلف پیش از تاریخ شامل ابزارهای انسان‌های اولیه، پیکره‌های جانوری پیش از تاریخ تا نمونه‌هایی از دوران تاریخی در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت تا همراه با توضیحات راهنمایان و با استفاده از حس لامسه با این آثار آشنا شوند. همچنین با بیان گوشه‌هایی از تاریخ دوره هخامنشیان مولاژی از یك سردیس شاهزاده هخامنشی در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت تا پس از آشنایی با فرم آن با استفاده از خمیر مجسمه‌سازی آن را بازآفرینی کنند.

این گام‌های موثر موزه ایران باستان و راه‌اندازی نرم‌افزارهای بریل، گواهی بر آن است که موزه‌های تاریخی، هنری ایران می‌توانند در این مسیر حرکت کرده و ظرفیت‌سازی کنند.